

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

NEGYEDIK SZEKCIÓ

TERGE kontra Magyarország
(Kérelem száma. 3625/15)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2018. február 27.

Ez az ítélet végleges, de szerkesztői változtatások alá eshet.

A Terge kontra Magyarország ügyben,

az Emberi Jogok Európai Bírósága (Negyedik Szekció) Tanácsként tartott ülésén, melynek tagjai voltak:

Faris Vehabović, *Elnök,*

Carlo Ranzoni,

Paczolay Péter, *bírák,*

és Andrea Tamietti, *Szekció Jegyzőkönyvvezető-helyettes*

a 2018. február 6. napján tartott zárt ülésén lefolytatott tanácskozását követően a fenti ülésen elfogadott alábbi ítéletet hozza:

ELJÁRÁS

1. Az ügy az Emberi Jogok és Alapvető Szabadságok Védelméről szóló Egyezmény („Egyezmény”) 34. cikke alapján Magyarország ellen 3625/15 számon 2015. január 9-én Terge István úr („a kérelmező”) által benyújtott kérelem alapján indult.

2. A kérelmezőt Karsai D. Budapesten működő ügyvéd képviselte. A Magyar Kormányt („a Kormány”) Tallódi Z. úr, az Igazságügyi Minisztérium alkalmazottja képviselte.

3. 2017. január 19-én a kérelmet továbbították a Kormánynak.

A TÉNYEK

I. TÉNYÁLLÁS

1. A kérelmező 1987-ben született, és Tiszalökön tartják fogva.

2. 2012. július 19-én körülbelül délelőtt 9 órakor a Budapesti Börtönben előzetes letartóztatásban fogva tartott kérelmezőt a Budapesti Rendőr-főkapitányság épületébe szállították kihallgatás céljából. Két őr kísérte és körülbelül délelőtt 9.20 órakor adták át kihallgatás céljából. Ekkor semmilyen sérülés nem volt rajta látható.

3. A kihallgatás körülbelül délelőtt 9.55 órakor kezdődött és körülbelül délelőtt 11.30 óráig tartott. A kihallgatást A és B rendőrtisztviselők folytatták le. A kérelmező úgy döntött, hogy semmilyen nyilatkozatot nem tesz.

4. A kihallgatás végeztével a kérelmezőt a Budapesti Börtön őreinek adták vissza, akik a rendőrtisztviselők jelenlétében megkérdezték őt, hogy érte-e bármilyen bántalmazás. A kérelmező kijelentette, hogy nem történt bántalmazás vele szemben.

5. Miután a kérelmezőt a Budapesti Börtönbe visszaszállították, a befogadás előtt orvosi vizsgálatot végeztek, amelynek során a kérelmező azt állította, hogy A rendőrtiszt bántalmazta őt. Bizonyos sérüléseket is észleltek a kérelmezőn. Az incidensről jelentés, a sérelmekről pedig fényképek készültek.

6. Az orvosi vizsgálatot követően, a kérelmezőt azonnal visszaszállították a Budapesti Rendőr-főkapitányságra, ahonnan a kihallgatást lefolytató rendőrtiszt a katonai kórházba szállította és állítólag bántalmazta őt. Az orvosi jelentés szerint az alsó ajkán vérzést észleltek, az állkapcsa nyomásra érzékeny volt és bordáin zúzódások voltak észlelhetők, mindez nyolc napon belül gyógyuló sérülés volt.

7. A kérelmező előadása szerint a Budapesti Börtönbe történő visszaszállítását követően ismét orvosi vizsgálaton esett át.

8. Az A által 2012. július 19-én benyújtott rendőri jelentés azt állította, hogy a kihallgatás után a kérelmezőt nem bántalmazták. A rendőrtisztviselők egyike sem észlelte, hogy a kérelmező saját magát sértette volna meg, de A megfigyelte, hogy rágja körmeit és ajkait. A jelentés azt is tartalmazta, hogy a kérelmezőt a rendőrkapitányságon néhány percre magára hagyták, melynek során megszakadt az állandó megfigyelése.

9. 2012. július 20-án a kérelmező fejfájásra és szédülésre panaszkodott, majd ezt követően a Budapesti Börtön orvosi ügyeletén ismét megvizsgálták. Azt állította, hogy kihallgatása során bántalmazták. Az orvosi jelentés a következő sérüléseket sorolta föl: duzzanatot a jobb arcon, nyomásra érzékeny a fej, zúzódás az alsó ajkon, horzsolás a jobb alsó bordákon és a bal lapockán.

10. A Budapesti Börtön büntetőeljárást indított kényszervallatás gyanúja miatt. Mindemelllett az orvosi vizsgálat (lsd. 8. pont fent) során a kérelmező által tett nyilatkozatokat a nyomozó hatóságok büntetőfeljelentésnek tekintették.

11. Központi Nyomozó Iroda által ezt követően lefolytatott nyomozás során a kérelmező 2012. november 14-én tett tanúvallomást, melynek során azt állította, hogy kihallgatásakor visszautasította a nyilatkozat tételét és ennek következtében az egyik rendőrtiszt többször is a fején, a nyakán és a hátán megütötte. Nekiesett egy széknél, és amikor megpróbált fölállni, négy vagy öt alkalommal arcon ütötték. Egy DNS teszt eredményt mutattak neki és miután megtagadta, hogy ezzel kapcsolatban bármilyen észrevételt tegyen, a rendőrtiszt ismét megütötte. Ugyanez a rendőrtiszt a száján is megütötte, amikor megtagadta annak kijelentését, hogy a neki megmutatott fényképen ki szerepel. Az ajtónak nyomták, és amikor ismét elesett, a rendőrtiszt a bal oldalán megütötte.

12. 2013. július 24-én a börtön egyik rabkísérőjének, C-nek meghallgatására került sor, melynek során C emlékezett arra, hogy a kérelmező bántalmazásra panaszkodott miután visszatért a börtönbe, mely meglepte őt, hiszen korábban már kérdezte a kérelmezőt arról, hogy van-e

valamilyen panaszra és nem látott a kérelmező testén sérüléseket. Azt is állította, hogy észlelte a kérelmező arcán a sérüléseket a Budapesti Börtön orvosi vizsgálatát követően. Megkérdezte a kérelmezőt, hogy miért nem tett panaszt korábban bántalmazás miatt, melyre a kérelmező azt válaszolta, hogy fél a rendőröktől. C szerint általános gyakorlat, hogy a fogvatartottakat különleges börtönszállító járművel szállítják vissza, ahol nem tartják folyamatosan megfigyelés alatt őket, ezért lehetőség van arra, hogy saját maguknak okozzanak sérüléseket.

13. 2013. július 25-én tanúként hallgatták ki D-t a másik rabkísérőt, aki a kérelmezőt a kihallgatásra elkíserte. Ő sem a kérelmezőre, sem a szállításának körülményeire nem emlékezett. Halvány emléke volt arról, hogy miután a kérelmező részéről panasz hangzott el azt követően, hogy visszaértek a börtönbe, vissza kellett szállítaniuk őt a rendőrség épületébe. Fenntartotta, hogy ha a kérelmező arcán a kihallgatást követően sérülés nyomokat találtak volna, biztosan megkérdezték volna tőle, hogy bántalmazták-e őt a rendőrök. Ezért feltételezi, hogy a kérelmezőn semmilyen látható sérülési nyom nem volt, amikor a kihallgatást követően átvették őt.

14. 2013. október 6-án tanúként hallgatták meg E-t, a börtön biztonsági tisztjét, aki a kérelmező sérüléseiről annak visszatértét követően fényképeket készített. Nem tudott az incidensről semmilyen részlettel szolgálni. Nem emlékezett arra sem, hogy az orvosi vizsgálatra ő kísérte volna a kérelmezőt, de úgy vélte, hogy a kérelmező sérülései az orvosi vizsgálat előtt történhettek és ezért hívták fényképeket készíteni.

15. 2013. november 18-án a Budapesti börtön ápolónőjét F-et hallgatták ki, de ő nem emlékezett az incidensre. Csak azt tudta megerősíteni, hogy ha az átszállítását megelőzően látta volna a kérelmező sérüléseit, egész biztosan rákérdezett volna azok okára. Miután megvizsgálta a kérelmezőről készített fotókat, azt állította, hogy a kérelmező arcán található horzsolások közvetlenül valamilyen behatást követően keletkezhetnek, és azokat a kérelmező saját magának okozhatta.

16. 2013. december 5-én a Budapesti börtön ügyeletes börtönőrét, G-t hallgatták meg tanúként; nem emlékezett sem a kérelmezőre, sem az általa előterjesztett panaszokra. Előadta azonban, hogy ha látta volna azokat a sérüléseket, amelyeket a kérelmezőről készített fotón lehet látni, biztos, hogy megkérdezte volna azok okát.

17. 2014. január 2-án a Központi Nyomozó Iroda meghallgatta H-t és I-t két börtönkísérő tisztet is, akik a Budapesti Börtönben szolgálatban voltak az incidens napján, és akik azért feleltek, hogy a fogvatartottakat az egészségügyi ellátóba szállítsák. Nem emlékeztek a kérelmezőre, és nem emlékeztek a kérelmező orvosi vizsgálatának körülményeire, illetve a börtönbe való visszatérésének körülményeire sem, mivel, ahogyan azt egyikük elmagyarázta, napi negyven vagy ötven fogvatartott kíséretét látják el. H. kijelentette, hogy a fogvatartottakat folyamatos felügyelet alatt tartják,

mialatt az orvosi vizsgálatra várakoznak, azonban I. azt állította, hogy előfordul olyan eset, ahol a fogvatartottakat egyedül hagyják az úgynevezett „egészségügyi váróban”. A tanúk egyike sem tudta biztosan állítani, hogy ez utóbbi eset előfordult-e a kérelmező tekintetében.

18. Ugyanazon a napon a Budapesti Börtön egészségügyi személyzetének három tagját hallgatták meg tanúként. Kettő közülük semmire nem emlékezett és nem emlékezett a kérelmezőre sem, tekintve, hogy nagyon sok esetük volt. Egy másik egészségügyi alkalmazott azt állította, hogy emlékszik valamilyen incidensre, de nem volt benne biztos, hogy ez a kérelmező, vagy más személy esete volt-e. A tanúk elmagyarázták, hogy főszabály szerint a fogvatartottat nem fogadják vissza a börtönbe ha sérülések láthatók rajta. A kérelmezőkről készült fotókat megvizsgálva az egészségügyi alkalmazottak közül kettő azt állította, hogy a fotók rossz minőségének következtében nem lehet biztosan állítani azt sem, hogy azokon valóban sérülések láthatók-e, vagy pedig egyszerűen a kérelmező arcvonásai néznek úgy ki, mintha sérülések lennének, míg a harmadik egészségügyi alkalmazott azt állította, hogy a fotón lévő sérülés friss kellett, hogy legyen.

19. Ugyanazon a napon a börtön orvosát is kihallgatták. A doktornő nem emlékezett a kérelmezőre, arra sem emlékezett, hogy találkozott-e vele, nem emlékezett az eseményre sem és csak arról tudott beszámolni, amit korábban az orvosi jelentésben leírt. Elmondta azonban, hogy ha a kérelmezőt egyedül hagyták volna, a sérüléseket saját magának is okozhatta volna.

20. A Központi Nyomozó Iroda bűnügyi szakértői véleményt rendelt meg. A szakértői vélemény szerint valószínűtlen, hogy a sérülések a kérelmező által leírtak szerint keletkeztek, mivel amennyiben bántalmazása az általa elmondottak szerint történt volna, sérülései sokkal súlyosabbak lettek volna. Mindamellet a sérülések helye nem felelt meg a kérelmező leírásának sem. A szakértői vélemény azt állította, hogy lehetetlen megállapítani a kérelmező sérüléseinek keletkezési idejét. A tanúvallomásokra és a sérülések helyére hivatkozva azt állította, hogy elképzelhető, hogy a kérelmező a sérüléseket saját magának okozta.

21. 2014. május 8-án megszüntették a nyomozást, azzal az indokkal, hogy a kérelmező feljelentésében foglaltak tekintetében az alapos gyanú nem volt megállapítható, mivel tanúvallomások nem álltak rendelkezésre és erre utalt a büntető szakértői vélemény is. Az indoklás szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok se nem cáfolták, se nem bizonyították a kérelmező feljelentésében foglaltakat. A kérelmező panaszt emelt, melyben kérte a büntetőeljárás folytatását. A felettes ügyész 2014. július 15-én hozott határozatában hatályban tartotta az első fokú határozatot. A határozatban felhívták a kérelmező figyelmét arra, hogy pótmagánvádat terjeszthet elő.

II. RELEVÁNS HAZAI JOG

22. A releváns hazai jogot a *Kiss Borbála kontra Magyarország* (no. 59214/11, § 17, 26 June 2012) ügy tartalmazza.

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNY HARMADIK CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

23. A kérelmező azt kifogásolta, hogy a rendőrség bántalmazta őt és a hatóságok elmulasztották a bántalmazás hatékony kivizsgálását, mellyel az Egyezmény 3. Cikkét sértették meg, amely a következőképpen rendelkezik:

„Senkit sem lehet kínzásnak, vagy embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni.”

A. Elfogadhatóság

1. A felek előadásai

(a) A Kormány

24. A Kormány elsősorban azt kifogásolta, hogy a kérelem a hazai jogorvoslati lehetőségek kimerítésének elmulasztása miatt elfogadhatatlan. Előadták, hogy a kérelmezőnek pótmagánvádat kellett volna előterjesztenie, mely jogorvoslatot biztosított volna az Állam állítólagos eljárási mulasztásai tekintetében – különösen a nyomozóhatóságok azon kötelezettségére vonatkozóan, hogy az állítólagos elkövetők büntetőjogi felelősségét megállapítsák. Hozzá tették azt is, hogy amennyiben a kérelmező pótmagánvadját elutasította volna az Elsőfokú Bíróság, ez ellen még újabb fellebbezést terjeszthetett volna elő, vagy alkotmányjogi panasszal élhetett volna.

25. A Kormány előadta azt is, hogy a Bíróság *Kiss Borbála kontra Magyarország* (id. fent 25-26. pontok) és a *Gubacsi kontra Magyarország* (no. 44686/07, §§ 31-32, 28 June 2011) ügyekben tett megállapításai a jelen ügyben nem alkalmazhatók, mivel a szóban forgó esetekben a Kormánynak a hazai jogorvoslatok kimerítésének elmulasztásával kapcsolatos előzetes kifogását azért utasították el, mert a pótmagánvád jogintézménye bizonytalanságot hordoz. Mindemellett a Kormány azt is előadta, hogy a Bíróság a *Horváth és Vadászi kontra Magyarország* ((dec.) no. 2351/06, 9 November 2010) ügyben kifejtett álláspontját kellene követnie, melyben a kérelmet elfogadhatatlannak minősítették, mivel a kérelmező nem merítette ki a hazai jogorvoslati lehetőségeket.

26. Mindemellett a Kormány azzal is érvelt, hogy a pótmagánvádas eljárások sikerességének alacsony aránya nem jelenti azt, hogy ez az intézmény ne lenne hatékony, mivel a kérelmek elutasításának oka főként az irányadó formális követelmények megsértése volt.

(b) A kérelmező

27. A kérelmező a maga részéről előadta, hogy a Kormány semmilyen bizonyítékot nem szolgáltatott arra, hogy a pótmagánvád hatékony jogorvoslat lenne az ügyéhez hasonló esetekben és ezért az adott körülmények között ki kellett volna merítenie. Azzal érvelt, hogy a büntetőfeljelentés megtételével igénybe vette a rendelkezésre álló hazai jogi lehetőségeket. A pusztán tény, hogy felhívták a figyelmét arra, hogy pótmagánvádlóként járhat el, önmagában nem eredményezi azt, hogy ez egy kimerítendő hatékony jogorvoslat lenne. A feljelentés megtétele következtében az ügyész vált felelőssé azért, hogy a bántalmazással vádolt tisztviselők ellen lefolytassa a büntetőeljárást, és semmi ok nincs arra, hogy a megvádolt tisztviselők elleni eljárást a kérelmező saját maga folytassa le.

2. A Bíróság mérlegelése

28. A hazai jogorvoslati lehetőségek kimerítésének kötelezettségét az Egyezmény 35.1-es Cikke írja elő, amely szerint a kérelmezőknek először a hazai jogrendszerben általában rendelkezésre álló jogorvoslatokat kell igénybe venniük, melyek alkalmasak arra, hogy az állítólagos jogsértések esetén jóvátételt biztosítsanak számukra (lsd. *Pyramtchen v. Lithuania*, no. 45092/07, § 26, 12 November 2013). Ha egy kérelmező hatékonyan és megfelelően tűnő jogorvoslatot alkalmaz, nem kötelezhető arra, hogy más olyan jogorvoslatokat is igénybe vegyen, melyek rendelkezésre állnak ugyan, de valószínűleg nem lesznek sikeresebbek a korábban alkalmazott jogorvoslatnál (lsd. *Hristovi v. Bulgaria*, no. 42697/05, § 52, 11 October 2011 és az ott hivatkozott esetek).

29. A Bíróság megjegyzi, hogy a jelen esetben a kérelmező az első orvosi vizsgálatának alkalmával kijelentette, hogy a rendőrök bántalmazták (lsd. 8. pont fent). Kijelentését büntetőfeljelentésnek minősítette a nyomozóhatóság (lsd. 13. pont fent). Ezt követően büntetőeljárás indult ismeretlen tettes ellen hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás miatt. Miután első fokon megszüntették az eljárást, a kérelmező panaszt terjesztett elő, melyben kérte a nyomozás folytatását (lsd. 24. pont fent). Semmi nem utal arra, hogy az ezt követő eljárás alapvetően alkalmatlan lett volna arra, hogy azonosítsák az elkövetőt és megbüntessék a felelősöket.

30. A Bíróság álláspontja szerint az említett jogorvoslat során az Államnak lehetősége lett volna a helyes eljárást lefolytatni. Ezért úgy kell tekinteni, hogy a kérelmező érdemi panaszát a hazai hatóságok tudomására hozta és ennek során a hazai lehetőségeken keresztül keresett jóvátételt a panaszára. Ezért ezen kívül a kérelmező nem kötelezhető további eljárásra

pótmagánvádas eljárás indításával, melynek célja ugyanaz, mint az eljárás megszüntetése tekintetében általa előterjesztett fellebbezés (lsd. hasonló indoklás tekintetében, *R.B. v. Hungary*, no. 64602/12, § 62, 12 April 2016).

31. A Bíróság különösen azért nem tudja osztani a Kormány nézetét (lsd. 28. pont fent) mert a *Kiss Borbála és Gubacsi* ügyekben (mindkettő id. fent) a kérelmezőket nem kötelezték arra, hogy pótmagánvádat terjesszenek elő, pont abból az okból, mivel az adott időben ez a szóban forgó jogorvoslati lehetőség bizonytalan volt. További fontos indok ezzel kapcsolatban az volt, hogy a kérelmezők már megtették a bántalmazással kapcsolatos büntetőfeljelentésüket és ezért nem volt elvárható tőlük, hogy egy második, gyakorlatilag azonos panaszt terjesszenek elő, melyben név szerint megjelölnek bizonyos magánszemélyeket (lsd. *Kiss Borbála* id. fent 26. pont és *Gubacsi* id. fent 32. pont). Ami a Kormány *Horváth és Vadászi* ügyre történt hivatkozását illeti (id. fent), a Bíróság úgy véli, hogy az adott ügyben megállapított következtetések a jelen esetben nem alkalmazhatók, mivel abban az ügyben a Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a kérelmezők az általuk előterjesztett magánvádban, a kérelmezők nem nevezték meg követelésük lényegét – amely faji megkülönböztetés volt – és amely kiskorúak veszélyeztetésével volt kapcsolatos.

32. Ebből az következik, hogy a Kormánynak a hazai jogorvoslati lehetőségek kimerítésének elmulasztására alapított előzetes kifogását el kell utasítani. Ezen kívül a Bíróság megjegyzi, hogy a kérelem nem nyilvánvalóan alaptalan az Egyezmény 35.3 (a) Cikke szempontjából, és más okból sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatónak kell nyilvánítani.

B. Érdemi kérdések

1. A felek előadásai

(a) A kérelmező

33. A kérelmező fenntartotta, hogy kihallgatása során bántalmazást szenvedett. Előadta azt is, hogy sérüléseit nem okozhatta saját maga, mivel a szállító járművön a derekán lévő biztonsági öv megakadályozta ebben és egyébként folyamatos megfigyelés alatt állt. Azzal érvelt, hogy erre vonatkozóan a nyomozó hatóságnak kellett volna bizonyítékot szolgáltatnia. Ezen kívül a hazai hatóság alaptalanul állítja, hogy sérüléseit saját maga okozta. Előadta még, hogy a börtönbe való visszabocsátásra vonatkozó eljárási szabályok szerint 2012. július 19-én háromszor is orvosi vizsgálatnak vetették alá (lsd. 10. pont fent), de az így készült vizsgálati jelentés a hazai hatóságok által lefolytatott nyomozásnak nem volt része.

34. A kérelmező hangsúlyozta, hogy amennyiben egy magánszemély rendőrségi őrizetbe vételének időpontjában egészségi állapota jó, de az őrizetet követően sérülések figyelhetők meg rajta, akkor a Kormányt terheli a bizonyítási teher abban a tekintetben, hogy a sérülések hogyan és mikor

keletkeztek. A Kormány azonban nem tudta elfogadhatóan megindokolni, hogyan, mikor és hol keletkeztek a sérülések, amennyiben azok nem a rendőrségen keletkeztek. A kérelmező megkérdőjelezte a sérüléseinek forrására vonatkozó tanúvallomások hitelességét, mivel azok az incidenst követően több mint egy évvel keletkeztek.

35. A kérelmező előadta azt is, hogy az állításaival kapcsolatos nyomozati cselekmények nem feleltek meg a 3. Cikk előírásainak. A leglényegesebb körülmény az volt, hogy a nyomozó hatóságok a tanúktól nem megfelelő időben szereztek bizonyítékokat és a nyomozati iratok nem tartalmazták valamennyi orvosi dokumentumot, mely a bántalmazást bizonyította volna. Elmulasztották meghallgatni azt a rendőrtisztet, aki A mellett egy rövidebb időre jelen volt a kérelmező kihallgatásakor. Mi több, a hazai hatóságok a megállapításaikat kizárólag a bűnügyi szakértői véleményre alapozták, mely nem tartalmazott meggyőző magyarázatot a sérülések okaira, és amely nem alapult semmilyen további nyomozási eljárásan.

(b) A Kormány

36. A Kormány előadta, hogy nem lehetett alapos gyanút megállapítani abban a tekintetben, hogy a kérelmezőt a rendőrtiszt bántalmazta volna. Először is hangsúlyozták, hogy ellentmondás van a kérelmező előadása – vagyis, hogy percekig nagy erővel bántalmazták – és a büntetőszakértői vélemény megállapításai között, mely szerint a kérelmező sérülései csak kevésbé voltak súlyosak. Mindemellett az ügyészség szerint a kérelmezőt nem tartották folyamatos felügyelet alatt, így lehetősége volt arra, hogy saját magának sérüléseket okozzon. Ebben a tekintetben a Kormány azt is hangsúlyozta, hogy nincs arra sem bizonyíték, hogy a kérelmező mozgását a szállítása alatt korlátozták volna és a tanúvallomások nem szolgáltatnak bizonyítékot ebben a tekintetben sem. Ezen kívül a kérelmező csak a Budapesti Börtönbe történő visszaszállítását követően tett panaszt bántalmazás miatt, és nem rögtön azt követően, hogy a rendőrség átadta őt a börtön kísérő tiszteknek. Végül a Kormány hivatkozott az egyik egészségügyi alkalmazott által tett tanúvallomásra, aki a kérelmezőről készített fénykép megvizsgálását követően megjegyezte, hogy nem biztos abban, hogy a kérelmező arcán sérülések vannak, vagy pedig az pusztán a kiemelkedő pofacsontja (ld. 21. pont fent).

2. A Bíróság mérlegelése

(a) Az állítólagos bántalmazás

37. Amint azt a Bíróság több alkalommal kifejtette, az Egyezmény harmadik Cikke a demokratikus társadalom egyik legalapvetőbb értékét közvetíti. Teljes mértékben megtiltja a kínzást, vagy embertelen, illetve megalázó bánásmód vagy büntetés alkalmazását, függetlenül az áldozat

magatartásának körülményeiről (ld. *Bouyid v. Belgium* [GC], no. 23380/09, § 81, ECHR 2015, további hivatkozásokkal). A bántalmazás akkor esik a 3. Cikk hatálya alá, ha elér egy bizonyos minimális súlyossági szintet. Ezen súlyossági szint megítélése az ügy összes körülményétől függ, így például az eljárás hossza, fizikai vagy mentális hatásai, vagy egyes esetekben az áldozat neme, kora vagy egészségi állapota (ld. *Khlaifia and Others v. Italy* [GC], no. 16483/12, § 159, ECHR 2016 (kivonatok)).

38. A 3. Cikk rendelkezéseibe ütköző bántalmazásra vonatkozó vádat megfelelően bizonyítani kell. A bizonyíték mérlegelése során a Bíróság az „ésszerű kétséget kizáró” tesztet alkalmazza, azzal azonban, hogy ilyen bizonyítéknak minősülhetnek a megfelelően erős, világos és egyértelmű következtetések, vagy az ilyen szempontoknak megfelelő meg nem cáfolt feltételezések (ld. többek között *Bouyid*, id. fent 82. pont).

39. Ez utóbbi pont tekintetében a Bíróság hangsúlyozta, hogy amennyiben a vitatott eseményekről teljes mértékben, vagy jórészt kizárólag a hatóságnak van tudomása, mint például olyan esetekben, amikor egyes személyek hatósági ellenőrzés, vagy felügyelet alatt állnak, erős a vélelem abban a tekintetben, hogy a sérülések a fogva tartás alatt következtek be. Ebben az esetben a Kormányt terheli az a kötelezettség, hogy olyan bizonyítékkal szolgáljon, amely megfelelően és meggyőző módon teszi kétségessé az áldozat előadását az eseményekről. Ilyen magyarázat hiányában a Bíróság a Kormány számára hátrányos következtetéseket vonhat le. Ez azt támasztja alá, hogy az őrizetben lévő személyek hátrányos helyzetben vannak és a hatóságok kötelezettsége, hogy a védelmükről gondoskodjanak (ld. többek között *Bouyid*, id. fent 83. pont).

40. A jelen esetben a kérelmező panaszt terjesztett elő, hogy kihallgatása során rendőri erőszakot alkalmaztak vele szemben. A Bíróság megjegyzi, hogy az orvosi jelentés megerősítette, hogy a kérelmező alsó ajka vérzett, zúzódások voltak a bordáin és érzékeny volt az álkapcsa (ld. 9. pont fent). A Bíróság úgy találja, hogy az adott esetben a kérelmező által elszenvedett sérülések elég súlyosak ahhoz, hogy a 3. Cikk alapján bántalmazásnak minősülhessenek.

41. A felek előadásának, a tanúvallomásoknak illetve a vonatkozó orvosi bizonyítékoknak tükrében nem vitatott, hogy a kérelmező sérülései az Állami hatóságok felügyelete alatti időszakban keletkeztek, akár a rendőrségen történt kihallgatása során, vagy később, amikor a börtönbe visszaszállították, vagy befogadták őt (ld. 9. és 15-22. pontok fent). A felek közötti vita kizárólag a kérelmező sérülésének pontos természete és oka tekintetében áll fenn.

42. A Bíróság megjegyzi, hogy a kényszervallatással kapcsolatos nyomozást azon az alapon szüntették meg, hogy a kérelmező állításait semmilyen tanúvallomás nem támasztotta alá, tekintettel arra, hogy a kihallgatás során nem volt szemtanú (ld. 24. pont fent). Mi több, a büntető szakértői vélemény sem erősítette meg az incidens kérelmező általi leírását,

és azt állította, hogy a sérülések természete kizárja, hogy azokat a kérelmező által leírt módon okozták volna. A sérülések helyének alapján a szakértői vélemény még azt is feltételezte, hogy azokat a kérelmező saját magának okozhatta (lsd. 23. pont fent). Ezt a következtetést a Kormány is megerősítette beadványaiban (lsd. 39. pont fent).

43. Megfelel a valóságnak, hogy nem áll rendelkezésre perdöntő bizonyíték a sérülések bekövetkeztének idejére és az incidens egyéb körülményeire. A Bíróság különösen olyan elemeket nem talál, melyek megfelelő bizonyossággal mutatnák azt, hogy a kérelmező által elszenvedett sérüléseket a rendőri erőszak okozta volna. Ezen kívül olyan bizonyíték sincs az ügyiratban, mely megkérdőjelezné az orvosi jelentést, vagy amely bizonyítékot szolgáltatna a kérelmező vádjaira.

44. A fentiek alapján a Bíróság nem tudja ésszerű kétséget kizárónak tekinteni azt, hogy a kérelmezőt a rendőri őrizet alatt bántalmazták volna.

45. A fentiek alapján tehát az Egyezmény 3. Cikkét az anyagi jogi tekintetben nem sértették meg.

(b) A nyomozás állítólagos elégtelensége

46. A Bíróság utal az *El-Masri v. the former Yugoslav Republic of Macedonia* ([GC] no. 39630/09, §§ 182-185, ECHR 2012) és a *Mocanu and Others v. Romania* ([GC] nos. 10865/09 and 2 others, §§ 316-326, ECHR 2014 (kivonatok)) ítéletekben megfogalmazott általános elvekre. Ezen elvek megfogalmazása szerint többek között bántalmazással kapcsolatos súlyos vádak tekintetében a nyomozásnak mind azonnalinak, mind pedig alaposnak kell lennie, és a hatóságoknak kötelességük alapos erőfeszítéseket tenni a tényállás kiderítése érdekében, és minden lehetséges intézkedést megtenni annak érdekében, hogy az incidenssel kapcsolatos bizonyítékokat, beleértve többek között a szemtanúk vallomását és nyomozati bizonyítékokat beszerezzék. A fenti mérce megsértéséhez vezethet, ha a nyomozás során olyan hiányosságok történnek, melyek eredményeképpen nem állapítható meg a sérülések oka, illetve a sérülésekért felelős személy azonossága.

47. A jelen ügyben a Bíróság úgy találja, hogy a kérelmező sérülései elég súlyosak voltak (lsd. 9. és 43. pontok fent), és a 3. Cikk szempontjából a bántalmazással kapcsolatos panasza elbírálható volt, így a hazai hatóságok kötelesek voltak hatékony vizsgálatot lefolytatni.

48. A Bíróság megjegyzi, hogy a jelen ügyben megállapították, hogy a kérelmezőn nem voltak sérülések a kihallgatást megelőzően és a nyomozó hatóságok számára a kulcskérdés az volt, hogy vajon a sérüléseket a kérelmező saját magának okozta-e, melyet a nyomozati szakértő véleménye sugallt (lsd. 23. pont fent). A Központi Nyomozó Iroda számára az egyetlen lehetőség ennek a kérdésnek bizonyítására, hogy tanúként kihallgassák a kérelmező kihallgatásánál jelenlévő rendőrtiszteket (A és B), a kísérő tiszteket, akik a börtönön kívüli épületbe a kérelmezőt elkísérték (C, D, E, G, H és I), valamint az egészségügyi alkalmazottakat, akik a börtönbe való

visszafogadását megelőzően megvizsgálták a kérelmezőt (F, a fenti 21. pontban említett orvosi ügyelet alkalmazottjai és a börtönorvos).

49. A nyomozóhatóságok azonban ezeket a tanúvallomásokat a börtönkísérő tisztektől és az orvosi állománytól csak egy bizonyos idő elteltével szerezték be, egyes esetekben az incidenst követően több mint egy évvel (lsd. 15-22. pontok fent). Ekkorra a tanúk legtöbbször már egyáltalán nem emlékezett az eseményekre és fotó alapján se tudta már azonosítani a kérelmezőt. Még azok az ügyeletes tisztek sem tudták a kérelmező átszállításának részleteit felidézni, akik a kérelmezővel hosszabb időt töltöttek együtt. A tanúk saját megítélése alapján ez főként azzal indokolható, hogy napi szinten nagyszámú fogvatartott befogadásáról, szállításáról és megvizsgálásáról kellett gondoskodniuk, amely lehetetlenné tette azt, hogy egy bizonyos idő elmúltával különbséget tegyenek az egyes esetek között. Ezért a tanúk csak általánosságban, vagy elméletben tudtak válaszolni a nyomozóhatóság kérdéseire, amelyet nem lehetett összefüggésbe hozni a jelen esettel. A Bíróság álláspontja szerint a tanú kihallgatásával való késedelmeskedés jelentősen rontotta az állami hatóságok által lefolytatott hivatalos nyomozás hatékonyságát, és ezt az a tény sem orvosolta, hogy ezeket a tanúkat a nyomozás során végül is meghallgatták.

50. A Bíróság ugyanakkor megállapítja, hogy a nyomozóhatóság könnyen hozzáférhetett azon személyek nevéhez, akik az incidens napján ügyeletben voltak. Mi több, az ügyirataiban nem található olyan információ – és a Kormány sem vetett föl ilyen érvet – mely arra utalna, hogy a nyomozóhatóságot bármi is akadályozta volna a tanúk megfelelő időben történő meghallgatásában. A Bíróság álláspontja szerint az ügyészség hosszú ideig nem tett megfelelő erőfeszítést annak érdekében, hogy megállapítsa, miként keletkeztek a kérelmező sérülései.

51. A Bíróság ezen kívül azt is megállapítja, hogy a kérelmező szerint A Rendőrtiszt bántalmazta őt. Azonban a rendőrségi jelentés szerint sem őt sem B-t, a kihallgatáson jelenlévő másik rendőrtisztet, sem hallgatták meg a nyomozás során (lsd. 6. és 11. pont fent). A hazai hatóságok elégtelen eljárása alkalmatlan volt arra, hogy kiderítse az alapkérdésre adandó választ, vagyis azt, hogy a kihallgatás során a rendőrtiszt alkalmazott-e erőszakot a kérelmezővel szemben.

52. Hasonlóan elmaradt annak kiderítése, hogy miért van eltérés az események leírása tekintetében a rendőri jelentés és a kérelmező feljelentése között. Egy lehetséges eljárási cselekmény ebben a tekintetben a szembesítés lehetett volna, amellyel fel lehetett volna mérni a felek előadásának hitelességét (lsd. *mutatis mutandis*, *Bouyid*, id. fent, § 128)

53. A fentiek alapján a Bíróság megállapítja, hogy a hatóságok nem tettek meg mindent, amely tőlük általában ésszerűen elvárható lett volna, annak érdekében, hogy az incidenst kivizsgálják.

54. Ennek megfelelően a Bíróság megállapítja, hogy a hazai hatóságok elmulasztották a kérelmező panaszának hatékony kivizsgálását, ezért az Egyezmény 3. Cikkének eljárási rendelkezéseit megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

58. Az Egyezmény 41. cikke a következőképpen szól:

„Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Kár

59. A kérelmező 10.000 euró nem vagyoni kárt követelt.

60. A Kormány vitatta ezt az igényt.

61. A jelen ügy összes körülményeit figyelembe véve a Bíróság megállapítja, hogy a kérelmezőt nem vagyoni kár érte, amelynek kompenzációjához pusztán a jogsértés megállapítása nem elégséges. A Bíróság méltányossági alapon 6.000 Euró nem vagyoni kártérítést és ezen felül az összeggel kapcsolatban fizetendő bármely adó megtérítését ítéli meg a kérelmezőnek.

B. Költségek és kiadások

62. A fentiekén kívül a kérelmező 6.400 Euró plusz ÁFA költségtérítést kért a Bíróság előtti eljárás költségeire. Ez az összeg a kérelmező jogásza által végzett harminckét munkaórát jelent, 200 Euró plusz ÁFA óradíjjal számolva.

63. A Kormány vitatta ezt az igényt.

64. A Bíróság esetjoga szerint a kérelmező csak olyan mértékben jogosult a költségek megtérítésére, amennyiben kimutatja, hogy azok ténylegesen felmerültek, szükségesek voltak, és összegük ésszerű. A jelen ügyben a rendelkezésre álló dokumentáció és a fenti kritériumok figyelembe vételével a Bíróság 2,000 Euró megtérítését tartotta ésszerűnek a Bíróság előtti eljárással kapcsolatban felmerült költségek tekintetében.

C. Késedelmi kamat

65. A Bíróság megfelelőnek találja, hogy a késedelmi kamat az Európai Központi Bank marginális hitelkamatlábán alapuljon, melyhez három százalékpontot kell hozzáadni.

A FENTI INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚAN

1. Elfogadhatóvá nyilvánítja a kérelmet;
2. Megállapítja, hogy az Egyezmény 3. Cikkének anyagi jogi rendelkezéseit nem sértették meg;
3. Megállapítja, hogy az Egyezmény 3. Cikkének eljárásjogi rendelkezéseit megsértették;
4. Megállapítja, hogy
 - (a) az alperes Államnak attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, a kérelmező számára a következő összegeket, továbbá az ezen összeget terhelő adókat kell kifizetnie az alperes Állam nemzeti valutájában, a teljesítéskori átváltási árfolyam alkalmazásával:
 - (i) nem vagyoni kártérítés jogcímén 6.000 (hatezer) Euró plusz az erre eső adók összege;
 - (ii) költségtérítés jogcímén 2.000 (kétezer) Euró plusz az erre eső adók összege;
 - (b) a fent említett három hónap lejártát követően a teljesítés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatlábát három százalékponttal meghaladó mértékű egyszerű kamatot kell fizetni a fenti összeg után.
5. Elutasítja a kérelmező igazságos elégtétel iránti egyéb kérelmét.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2018. február 27-én, a Bíróság Eljárási Szabályzata 77. szabálya 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

Andrea Tamietti

Faris Vehabović

Jegyzőkönyvvezető - helyettes

Elnök